

זוי שרה

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 774 במדרשת "ברינה יקצורו", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, השבוע יתקיים השיעור ביום ד' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 977999777, סיסמת כניסה: 777.

עלון מס' 648 שנה י"ד העלון מוקדש לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל כ"ב חשון תשפ"ד

חיי שרה - תוכן ענייני הפרשה

- א. פטירת שרה, קניית מערת המכפלה מעפרון החתי ע"י אברהם אבינו, בכסף מלא, וקבורת שרה (כג).
- ב. אברהם מבקש אשה ליצחק ומשביע את אליעזר עבדו, שלא יקח ליצחק בנו אשה מבנות כנען, אלא מבנות משפחתו (כד, א-ט).
- ג. נשואי יצחק ורבקה:
 - א. אליעזר מגיע לחרן - (מתפלל להצלחת שליחותו) הקב"ה שמע לתפילתו ומזמן לו את רבקה על באר המים (כד, י-כח).
 - ב. העבד מספר למשפחת רבקה על לידת יצחק, על קורותיו בדרך (ושרבקה השקתה אותו ואת הגמלים) ושבוצונו לקחת את רבקה לאשה ליצחק (כד, כט-מט).
 - ג. רבקה מסכימה והולכת עם אליעזר לארץ כנען אל יצחק, להיות לו לאשה (כד, נ-סו).
 - ד. רשימת צאצאי אברהם מקטורה (כה, א-ז).
 - ה. פטירת אברהם אבינו וקבורתו במערת המכפלה (כה, ז-יא).
 - ו. בני ישמעאל וזרעם, ומותו של ישמעאל (כה, יב-יח).

"וְאָמַר אֵל אֲדֹנָי אֵלֵי לֹא תִלַּךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי" (כד, לט)

"אלי" כתיב, בת היתה לו לאליעזר והיה מחזר למצוא עילה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו, אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארוך, ואין ארוך מדבק בברוך (רש"י). נראה לומר פה רמז נפלא: בהמשך, אליעזר אומר ללבן ובתואל (שם מט): "וְעַתָּה אִם יִשְׁכַּם עִשְׂיָם חֶסֶד וְאָמַת אֶת אֲדֹנָי הַגִּידוּ לִי וְאִם לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל יְמִין אוֹ עַל שְׂמָאל". רש"י מפרש: על ימין - מבנות ישמעאל, על שמאל - מבנות לוט שהיה יושב לשמאלו של אברהם.

אליעזר אומר ללבן ובתואל שיש לו שתי אופציות לקחת אשה, או מבנות ישמעאל או מבנות לוט. אבל בהתחלה אליעזר חשב שגם הוא אופציה, ויש שלוש אופציות: אליעזר, לוט וישמעאל.

ומעתה יש לומר: אלי כתיב, 'אלי' זה ראשי תיבות אליעזר, לוט, ישמעאל, אבל אחרי שהוא שמע מאברהם שאין ארוך נדבק בברוך, והאופציה של אליעזר ירדה מי נשאר? לוט וישמעאל, וזה מרומז בכתוב כאן: "וְעַתָּה אִם יִשְׁכַּם עִשְׂיָם חֶסֶד וְאָמַת אֶת אֲדֹנָי הַגִּידוּ לִי", האל"ף ירד מ'אלי' ונשאר 'לי' - לוט וישמעאל, ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל - אפנה ל'לי' לוט וישמעאל. [נחל אליהו עמ' ע']

"וַיֹּאמְרוּ מַה יָצָא הַדָּבָר" (כ"ד, נ)

מובא בגמרא (מועד קטן י"ח:): אמר רב משום רבי ראובן בן אצטרובילי: מהתורה, מהנביאים ומהכתובים אנו למדים - מה' אשה לאיש, דכתיב 'מה' יצא הדבר'. תמה רבי ראובן יוסף גרשונוביץ זצ"ל: הרי בכל הדברים צריכים להאמין שהכל מאת ה', ומדוע דווקא בשידוך צריך ללמוד זאת? ותירץ: יותר משאר דברים - משתדל האדם השתדלות מיוחדת כדי למצוא בת זוג טובה, ועלול לחשוב בלבו שהשתדלותו וחריצותו הם שזיכו אותו במציאת אשה טובה, לכן בזה צריך להחזיר בעצמו שמה' יצא הדבר, והוא מזווג ויוווגים, 'אלוקים מושיב יְחִידִים בִּיְתֵהּ' (תהלים סח, ז).

999 תשס"ח

בתורה הקדושה אנו למדים על מעשי החסד המופלאים של אברהם אבינו ע"ה, ואליעזר עבד אברהם, בבואו למלאות שליחות שהוטלה עליו, לקחת אשה ליצחק אבינו, העמיד סימן ובחינה, אם היא בעלת חסד ורודפת צדקה וחסד, ואז ראויה להיכנס לביתו של אברהם אבינו - עמוד החסד. וזה מה שביקש עבד אברהם - אליעזר מבורא העולם (כד, יב): "וְעֵשֶׂה חֶסֶד עִם אֲדֹנָי אַבְרָהָם".

כשאליעזר הולך לבחור כלה ליצחק, מתפלל הוא ואומר: "וְהִיָּה הַנַּעַר אֲשֶׁר אֲמַר אֵלַיָּה הֵטִי נָא כַדָּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאֶמְרָה שְׁתֵּה וְגַם גַּמְלִיךָ אֶשְׁקֶה אֶתְּהָ הַכַּחַת לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק" (כד, יד). ויש לתמוה! וכי הבדיקה להצעת שידוכין היא לבדוק האם המדוברת היא מאגודת צער בעלי חיים או מ'תן לחיות לחיות'? ודאי שזה דבר חשוב, אבל האם זה הדבר החשוב שעליו התפלל שיהיה זה סימן ליושרה ואישיותה?

ביאר ה'בית הלוי', שכשרבקה הציע לאליעזר לשתות, הרי לא היה שם כוס אלא דלי, וא"כ כשישתה אליעזר מהדלי וישאר שם משאריות שתייתו, מה תעשה רבקה עם זה? אם תשפוך זאת הרי יכולה לפגוע באליעזר שרומזת לו שיש חיידקים בפיו ולכך המים אינם ראויים לשתיה, ואם תיקחם לביתה א"כ לא יראה זה מעשה חכמה כי אולי באמת האיש חולה ומסוכן לשתות משארית מימיו של איש זר שאינה מכירתו. ובזה בדק אליעזר את רבקה לבחון מה תעשה, והנה מצאה היא פתרון נפלא, "וְגַם לְגַמְלִיךָ אֶשְׁאֵב" ובכך היא לא תצטרך לפגוע בו ולשפוך מימיו. וא"כ לא היה כאן בדיקה לראות האם רבקה דואגת לבעלי חיים אלא בדיקה האם דואגת לבני אדם בדרגה גבוהה כזו. זאת גאונות של כבוד האדם, כך זה היחס לחשב עד דק איך יכול כל מעשה לגרום פגיעה באדם, ולא רק להזהר לא לפגוע בשני אלא לחשב מחשבות ולעשות תחבולות כדי שלא תצא פגיעה לחבר. ובשביל להזהר מזה אנו רואים כמה הקפידו האבות הקדושים, לעשות תחבולות לשמור על כבוד האדם.

אומרים בשם החזון איש זצ"ל שהיה נוהג לומר: 'כמה האדם הוא יהודי? לפי מה שהוא עושה בשביל השני'. כשהוא נשאל מה הדרגה הכי גבוהה שאדם יכול להגיע אליה בעולם, השיב: 'לעבור את כל החיים מבלי לפגוע באף אדם'. ורבו הסיפורים על החזון איש שאף שהיה גבוה מעל גבוה, היה רגיש ביותר לכל פגיעה הכי רחוקה בזולת.

באחד ממסעיו של ה'חפץ חיים' למכור את ספריו קרה שברדתו מהעגלה באחת התחנות למתוח את איבריו האיץ העגלון בסוסיו וברח בהשאירו אותו לבד באמצע הדרך כך שהיה נאלץ לכתת רגליו עד שהגיע לעיירה בבואו חקר על מקום מגוריו של העגלון וכשנודע לו בא לביתו ושילם לו שכר הנסיעה. מיד לאחר מכן שכר עגלה אחרת ועזב את העיירה מבלי שיוודע לאיש על ביקורו במקום, הוא נימק את הנהגתו המוזרה בכך שלא רצה לגרום עגמת נפש לעגלון, שהלא בודאי חשב אותי להלך עני ומשום כך הרשה לעצמו להתלוצץ ממני, והיה אם אתעכב בעיירה עם ספריי אולי היתה מגיעה השמועה לעגלון שהאיש הזה שהתל בו הוא בן תורה ומחבר ספרים ויהיה מצטער מאוד, כדי למנוע צער זה ושלא יהיה מתכבד בקלון העגלון כשכולם יגלו שכך עשו לו, הזדרז החפץ חיים ועזב את העיירה מיד.

וזהו המסר החשוב לנו, לעשות חסד ולגמול חסד. *אל תהי*

”וְאֶקְבְּרָה אֶת מֵתִי” (כ”ג, י”ג) – העצם שאינה מתכלה לעולם

צמרמורת אחזה בגוום של שומעי לקחו של רבי שאול בראך זצ”ל, רבה הנודע של העיר קאשוי שבסלובקיה. היה זה באחת משבתות הקיץ של שנת תרצ”ג. רבי שאול בראך עמד על בימת בית הכנסת, ובנועם שיחו הגיד בפני הנאספים דברי אגדה ופרפראות לחכמה, הערבים על שומעיהם. לפתע שינה רבי שאול את טון דיבורו, והחל לספר להם על דבר פלא שקרא בעיתון ‘מאדגען צייטונג’ שבצ’כיה הסמוכה. בעיתון התפרסמה רשימה מפתיעה, פרי עטו של אדם שניהל ‘קרמטוריום’ - משרפת גופות בכבשן מיוחד, בו נהגו הגויים לשרוף את מתיהם. אותו מנהל התבונן באחת מצנצנות האפר, וגילה כי יש בה עצם קטנה שלא נשרפה. מבחינתו היה זה כשל בתוצאה הרצויה, שכן כל העצמות אמורות היו להפוך לאפר, ואילו כאן - הוא מזהה עצם שלא כלתה. הוא בדק וגילה להפתעתו כי בגוף האדם קיימת עצם אחת שלא יכולה להישרף, גם בכבשני אש לוחטים. התברר לו כי עצם זו עמידה מול כל איתני הטבע, וכמו שאינה יכולה להישרף, כך גם אינה יכולה להישבר, אפילו אם יופעל עליה כוח רב. כשהתבררה לו תופעה מופלאה זו, החל לצבור אוסף משונה ומפחיד. הוא החל לאסוף את אותן עצמות קטנות, אחת לאחת. בשעה שכתב את הרשימה העיתונאית על תוצאות מחקרו, דווח כי ברשותו מצויה קופסה מלאה בעצמות שכאלה. אותו חוקר גוי ידע רק להצביע על התופעה, אך לא להסביר את פשר הדבר.

אולם רבי שאול בראך ידע מה היא אותה עצם, ואף ידע להסביר לשומעי לקחו את משמעותה הרוחנית של עצם זו בחז”ל. כתבו התוספות (בבא קמא ט”ז: ד”ה והוא): אמרו במדרש, יש עצם בשדרו של אדם, שממנו נוצר לעתיד לבוא, ואותו עצם חזק וקשה שאין האש יכול לשרפו. והיא העצם ממנה יקום האדם בתחיית המתים, גם לאחר שגופו נרקב בקברו.

כן מובא במדרש (בראשית רבה כ”ח, א): אדריאנוס שחיק עצמות שאל את רבי יהושע בן חנניה: מהיכן הקב”ה מציץ (מחיה ומקים את האדם לעתיד לבא בתחיית המתים)? א”ל: מלוח של שדרה. א”ל: מנין אתה יודע? א”ל: הביאהו לידי ואני מראה לך. טחנו ברחיים - ולא נטחון, שרפו באש - ולא נשרף, נתנו במים - ולא נמחה, נתנו על הסדן והתחיל מכה עליו בפטיש - נחלק הסדן ונבקע הפטיש, ולא חסר כלום.

עצם מיוחדת זו הנקראת ‘לוז’, יתכן שזכתה לשם זה בשל צורתה הדומה לאגוז הלוח, ואף בשל טבעה המזכיר את העיר המקראית הידועה - ‘לוז’, שזוהי עיר בה חיים לעולם, וכגמרא (סוטה מ”ו:): ”היא לוז שצובעין בה תכלת... ואף מלאך המוות אין לו רשות לעבור בה, אלא זקנים שבה בזמן שדעתן קצה עליהן - יוצאין חוץ לחומה ומתים”.

[”שאלו בחיר ד” עמ קצ”ח]

שמות נוספים לעצם הלוח

לעצם זו כמה שמות, אשר נראים כחסרי פשר: ”בתואל רמאה - בתואל הרמאי”, ”נסכוו - נסכא” ו”לוז”. והם ראש תיבות ”לבן”. רבי יעקב עמדין - היעב”ץ, מספר כי משכבר הימים היה משתומם אודות טיבם של שמות אלו, ומדוע עצם זו אינה נהנית אלא מסעודה זו של מוצאי שבת. ‘צער גדול היה לי שבדקתי בספרים, פורש אין להם. אולם קבלה בידינו שאיננה נהנית מאכילה ושתייה כשאר רמ”ח איברי האדם ושס”ה גידיו, המקבלים חיותם מאכילת האדם ושתייתו’. צער גדול נצטער היעב”ץ בשל כך, עד שזכה לגילוי מופלא, וכפי שכתב (בסידורו ‘בית יעקב’ מוסף השבת, בית דוד, מחיצה ד, ‘לדת המלכה בסעודה’): **‘הראוני מן השמים את כל עניינה של עצם זה ושמותיה’.**

ומבאר היעב”ץ: אחר שגוף האדם הוא מורכב, וכל מורכב מתפרד, ואם היה כל גוף האדם מורכב בשווה - היה מקבל כולו מזון כאחד, וא”כ כשלא יקבל מזון - אחר מיתתו יתפרד כולו אל חלקיו ויהפך לעפר וכו’, וא”כ בתחיית המתים, אף שיש ביד השם יתברך לברוא כולם מחדש, מ”מ הוא לא תחיית המתים, אלא בריה חדשה, וע”כ עשה הקב”ה העצם הקטן הזה שהוא מקור האדם, והוא מהווה האדם, ולא נימוח או נשרף אחר מיתתו, ונשאר עד תחיית המתים, וממנו תהיה התחייה, ועל כורחך עצם זה אינה ניזונת כשאר העצמות, כיון שממנה נתהווה האדם, ואינה נהנית אלא מסעודה שאין אוכלין אותה אכילה גמורה, כסעודת מלוה מלכה, שנאכלת לשובע אחר סעודה שלישית, שאדם שבע ואינו אוכל להנאתו אלא להנאת המצווה. וא”כ אין העצם נהנית מהנאת האכילה הגשמית, אלא מהנאת קיום המצווה (וע”כ היא סעודת דוד המלך ע”ה, שלא היו לו חיים בעולם הזה, כנודע, ונקרא ‘חי וקיים’). וזה ביאור ג’ השמות: העצם נקראת ‘בתואל’ שהוא בגימטריה ‘מת’ עם הכולל, אבל הוא ‘רמאה’ - שכשכל הגוף מת, העצם נראית מתה כמוהו, אך באמת היא שורש החיים, ולכן הוא חסר אחד ממספר ‘מת’ (בתואל = 439, מת = 440) וכן כשהעצם חיה - נראית היא כשאר העצמות, אך אינה נהנית כמוהם ממזון הגשמי. וכן על דרך זו נקרא ‘לוז’ - בגימטריה ‘דס’ עם הכולל, שממנה חיות האדם, וזהו עיקר חיות האדם. (וכך שם העיר שאין אנשיה מתים נקרא ‘לוז’ בגמרא (ראה סוטה מ”ו:): ”היא לוז שצובעין בה תכלת... ואף מלאך המוות אין לו רשות לעבור בה, אלא זקנים שבה בזמן שדעתן קצה עליהן - יוצאין חוץ לחומה ומתים”).

ממה חיותה של העצם

הזוהר כתב (פר’ תולדות): שם העצם הוא ‘בתואל רמאה’: ”רב הונא אמר, אני הייתי במדינות הים, ושמעתי ששמו של עצם השדרה, הנשאר מהגוף בקבר ואינו נרקב, הוא ‘בתואל הרמאי’, שצורתו כראש נחש הרמאי. ואותו עצם רמאי משאר עצמות הגוף. דאמר רבי שמעון: למה נשאר ומתקיים אותו עצם יותר משאר עצמות? שהוא רמאי ואינו סובל טעם המזונות של בני אדם, כשאר העצמות, ולכן הוא חזק יותר מהעצמות. והוא יהיה שורש הגוף שיבנה ממנו תחיית המתים.

לעומת דברי הזוהר שמהם עולה כי העצם אינה נהנית כלל מאכילה ומשתייה, הרי שאחד מרבותינו הראשונים, רבנו צדקיה ב”ר אברהם הרופא, ממשפחת הענווים (שפעל באיטליה לפני כ-800 שנה), טוען כי יש לכך יוצא מהכלל: מוצאי שבת. וכך כתב (בשבלי הלקט סי’ ק”ל): ”וצריך אדם להסדיר שולחנו במוצ”ש... ובסידורים מפרש: אבר אחד יש בו באדם, ו’נסכוו’ שמו, ואינו נהנה באכילה אלא במוצ”ש”. הרמ”ע מפאנו משלב בין השיטות, וכתב: (עשרה מאמרות מאמר שבתות ה’ מכ”ח ח”ד): ”דוד מלך ישראל חי וקיים. ויש זכר לדבר בסידור השולחן של מוצ”ש, שאמרו עליו באגדה כי עצם קטן יש באדם, ו’נסכוו’ שמו... שאינו נהנה אלא מסעודת מוצ”ש, לא למעט סעודות שבת ויום טוב, אלא למעט שאר סעודות של חול. ולמדנו חידוש שאכילת מוצאי שבת - סעודת מצוה היא, וכל כיוצא בזה הוא ג”כ נהנה מהם.

סעודת מלווה מלכה – אמונה בתחיית המתים

הסיבה לאכילת ‘מלווה מלכה’, קשורה בטבע העצם ליהנות רק מאכילת מוצאי שבת, שזו נועדה לספק החיות לעצם זו. ע”כ כתב ‘כף החיים’ (סי’ ש’ סק”ב): גם נשים תאכלנה ‘מלווה מלכה’, דגם הן צריכות חיות לעצם זו. אמנם בספר הקדמון ‘מטה משה’ הוסיף: אכילת ‘מלווה מלכה’ יש בה כדי לקבוע אמונה בתחיית המתים: ”וכדי לקבוע בלב העם אמונת שכר ועונש ואמונת התחייה אוכלין מעט במוצ”ש, להורות שכשם שלעצם זה אין הנאה אלא אחר כלות ז’ ימי השבוע, כן יקבל עצם זה הנאה מתענוגי עוה”ב אחר כלות 70 שנות האדם. וכל הזהיר בסעודה זו, יזכה שישיבע בצחצחות נפשו בתענוגי רב טוב הצפון לצדיקים ולשבוע שמחות”.

כמה הנחיות בענייני שידוכים

שידוך שמגיע לאדם יגיע ולא יעזור שום דבר, אף אחד לא יכול להרוס והקב"ה יכוון שלא ישאלו מי שיכול להכשיל וכדומה. כמו כן משידוך שמגיע לאדם אי אפשר לברוח, כי זה יכול לשוב חזרה בזווג שני ר"ל.

וידוע מהרב שך שהרבה פעמים הקב"ה עושה אדם חולה או מזווג אותו עם מישהו לא מתאים כדי שבזיווג שני יתרחק להינשא למותאמת לו באמת. ולכן שידוך לא צריך להתאים מאה אחוז כי אין מושלם בעולם, ומספיק שמתאים לו בשבעים אחוז, ולכן מי שדוחה שידוך שדי מתאים לו הוא עלול להפסיד את זיווגו.

ודבר ראשון צריך להעדיף בשידוך שיהיה יראת שמים ובעל מידות טובות, וכל השאר כגון תלמיד חכם וחכמה הוא דבר מישני והוא בונוס, כי העיקר בנישואין הוא מידות וכן יראת שמים.

ומצינו הרבה פעמים הורים חלשים ובנים מוכשרים וכן להיפך, וכשאדם צריך להתפשר עדיף שיתפשר על מה יאמרו כגון גיל יותר מבוגר של הכלה (הרבנית של הרב שטינמן היתה מבוגרת ממנו בארבע שנים) או חיצוניות או דברים שלא לוקחים בגלל גאוה, בת בית יעקב היא נקראת בת תלמיד חכם.

אם הצד השני הוריד את השידוך לא צריך לקחת ללב כי כשהוא מוריד זה סימן שזה לא השידוך שלך ואם הייתם נישאים לא היה לכם טוב, ולכן גם לא להתפלל על שידוך מסויים שיהיה, אלא רק להתפלל שיהיה הכי טוב אם זה זה, ושילך מהר ובקלות. ואם זה לא זה, אז שירד מהר.

הרבה פעמים יש עיכוב לשידוך כי יש קפידות של אנשים עליך, לכן לחפש במי פגעת ולבקש מחילה.

רבי חיים קניבסקי זצ"ל היה אומר שיש סגולה להתפלל ע"י באר כי ע"י באר נפקדו האמהות בשידוכם, וכל אחד יש באיזור ביתו באר ששם לוקחים מים שלנו וכדומה.

רבי חיים קניבסקי זצ"ל היה אומר שיש להתפלל על זיווגים של הילדים כבר מעת שנולדים.

רבי חיים המליץ ללמוד מסכת קידושין כסגולה לזיווג. סגולה נוספת היא לומר שיר למעלות אשא עיני קודם יהיו לרצון (השני) של תפילת הלחש (שמונה עשרה) ולבקש שם על זיווג.

ויש אומרים שיאמר אחרי שפסע עושה שלום לפני יהיו לרצון... שיבנה בית המקדש שיר למעלות ויתפלל על זיווג.

עוד סגולה מובאת ב'כף החיים' שאבי הבת או הבחור יתפללו בקידוש לבנה לפני סימן טוב ומזל טוב על זיווג.

עוד סגולה שאמר אותה רבות רבי חיים קניבסקי זצ"ל לומר עשרה פרקי תהילים כל יום.

עוד רעיון שמובא מגדולי ישראל היות והמכה הגדולה של דורינו היא צרת הבת ובתים רבים מחכים זמן רב לזיווגם, הרעיון הוא לעשות לקב"ה משהו שאנו לא מחוייבים, משהו שהוא כנגד הטבע, איזה מצווה וטרחה שהיא מחוץ למחוייבות שלנו, ועל ידי זה נזכה שגם הקב"ה יעשה לנו כנגד הטבע.

ולסיום, כל אדם שיש בסביבתו מישהו שצריך ונזקק לזיווג עליו להתאמץ על זה, והיות וזה לא קל כי כל אדם יש לו את העיסוקים שלו, וה' הטוב יאמר לצרותינו די ויזכו כל עם ישראל למצוא את זיווגם הטוב במהרה לרוב נחת דקדושה.

"וְלִקְחָתָ אִשָּׁה לְבָנִי לְיִצְחָק..." (כד, ד) -

השידוכים בבניין הבית היהודי

בשבוע זה בו אנו קוראים על השידוך של יצחק ורבקה שנעשה ע"י אליעזר, כשמעוררים על ענין זה לחשוב על מעוכבי זיווג ולנסות להציע להם שידוכים, חייב שהדבר הזה יגרום להתעוררות אצל השני לנסות לחשוב ולהציע שידוך לשכן, לקרוב משפחה וכו', כי העניין הזה הוא הבעיה הכי גדולה שיש בדורנו שישנם רבים מאוד עד אין מספר שהם מעוכבי שידוך, ימים ולילות הם לא ישנים, לא אוכלים, עיניהם רכות כלאה ויושבים ומצפים שיציעו להם שידוכים, וכידוע בכל דור יש את הבעיה של אותו הדור ובדורנו זה הבעיה הכי מרכזית שיש רח"ל, ומי שמתעסק ומנסה ומתאמץ ומשתדל אפילו ע"י תפילה על השני לפתור את הבעיה הקב"ה מונע ממנו את כל הבעיות האחרות שיש בדור מידה כנגד מידה.

מסופר על הדברי חיים מצאנז וכן על רבי יוסף חיים זוננפלד שהיו נותנים כסף לכל מי שהציע להם שידוך כי היו אומרים שכל שידוך מקדם את השידוך האמיתי כי נגזר שבשביל השידוך האמיתי יהיו כך וכך הצעות. ובפרט היום שמספר השדכנים הולך ומתדלדל וגם הם מתעסקים בעיקר עם צעירים ובעלי יכולת. וכל המתעסק בזה צריך לזכור שכל הצאצאים עד סוף כל הדורות הכל בזכות השדכן שעשה את השידוך. רק צריך להתבונן סביבנו ולא להתיימשך כלל גם כשלא הולך פתאום אחרי כמה הצעות נסגר שידוך בס"ד כשמתאמצים מצליחים בסוף. וגם המון שידוכים שנראים כלא מתאימים יכול להיות שזה השידוך.

הובא בספר 'כאיל תערוג' מדברי הרב שטינמן: יש השואלים האם להתעסק בהצעות שידוכים לאחר, אם יגרום הדבר לביטול תורה. התשובה על כך היא, שפעם אחת שאל אחד להחזון איש, אם מותר לו לנסוע לחתונה אם יגרום לו הדבר לביטול תורה. והשיב שכיום הלא על כל דבר קטן סוגרים את הגמרא, ואם כן, אין יכול להיפטר מלהציע הצעת שידוכים גם אם יגרום לו לביטול תורה.

והחזון איש היה זה שהציע את הצעת השידוך של אחותו. ואומרים שהיה אומר שהחסרון היחיד של ההצעה היה, שנפלה במוחו בשעת תפילת שמונה עשרה, ואף על פי כן הציע שידוך זה שממנו יצא בן כהג"ח קניבסקי 'בלי עין הרע'. וכי לא כדאי היה להתעסק בשידוך זה..."

רבי חיים קניבסקי היה עוסק רבות בהצעת שידוכים, ואם היה לו רעיון לשידוך היה ממחר להציע אותו מיד ללא שום עיכובים.

סיפרה הרבנית ע"ה שפעם חזר מכולל 'חזון איש' מותש ועייף, והתחיל לפשוט את הכובע והחליפה, ולפתע נזכר בהצעת שידוך שעלתה לו, ומיד לבש שוב את הכובע והחליפה ופנה לצאת. הרבנית העירה לו מה דחוף עכשיו. תאכל קודם ואחר כך תציע. רבי חיים השיב לה שאם יש לאדם רעיון של שידוך עליו להציע זאת מיד ולא להמתין.

על רבי אליהו דסלר, מסופר שהוא לא חסך טירחה וזמן מעצמו בהשתדלותו להקמת בתים נאמנים בישראל. יום אחד נתקבלה אצלו ידיעה ממידועו רבי נפתלי שיקוביצקי, רבה של גייטסהד, כי הוצעה לבתו כהצעת שידוכין בחור מארץ ישראל. הרב הבין את חובתו לעת כזאת, והוא עם זוגתו הרבנית קמו ונסעו באופן מיוחד נסיעה ארוכה למאוד (באותם ימים) למושבה 'זכרון יעקב' שבצפון הארץ, כדי להתעניין בדבר מקרוב, ולסמוך את ידיהם על השידוך שאכן יצא לפועל".

"מה יצא הדבר" (כד, ג) - הגאון שלו הורגת אותו! - סיפור

מעשה בשני בחורים שלמדו באחת הישיבות המפורסמות, אחד מהם היה בן תימן ואחד מהם היה בן אשכנז. בחורים אלו למדו יחד בחברותא, ונעשו אוהבים בלב ונפש, עד שבאחד הימים פנה הבן אשכנז לבן תימן, והציע לו "שידוך" את אחותו שהיא בחורה יראת שמים צנועה וחסודה, הם נפגשו וראו שמתאימים אחד לשני, אך אבי הבחורה התנגד, כי רצה חתן מבני עדתו. האב אמר שאם יעשו מסיבת אירוסין הוא לא ישתתף בה. הם הלכו לשאול כמה רבנים, וכולם אמרו להם שאין חייבים לשמוע בקול האב, ואכן קבעו תאריך לאירוסין. כששמע זאת האב, הוא נפל למשכב, ומצבו החמיר עד שהוצרך להתאשפז בבית חולים. ואמר שאם הם יתחתנו דבר זה יכול לגרום למיתתו. הלכו בני המשפחה לגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל, והפעם שאלתם היתה אחרת, האם מותר לקיים את האירוסין? כי פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה, וכעת האב טוען שאם ימשיכו בקשר מצבו יתדרדר. אמר להם הרב שקשה לו להכריע בזה, ושילכו למרן הגר"ש אלישיב זצ"ל שהוא יורה להם מה לעשות... כשנכנסו לרב ושטחו בפניו את שאלתם, הגיב מרן "שימות", אמרו השואלים והרי הבת הורגת את אבא שלה! אמר להם הגר"ש אלישיב: היא לא הורגת אותו! הגאון שלו הורגת אותו! יצאו בני המשפחה מבית הרב, והלכו מיד לאב ואמרו לו את תשובתו של האב, אז אמר האב: אם הגר"ש אלישיב כל כך בטוח שהשידוך נכון, חבל שאמות לחינם, אני מקבל את השידוך, ויתירה מזאת האב תמך בבני הזוג והקימו משפחה לתפארת. (מעשה זה סיפר הגאון רבי אליהו בר שלום שליט"א הובא בחוברת קול סיני").

[מתיקות התורה" עמ' רס"ד]

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה וישבע שנים שני חיי שרה" (כד, א) - שלוחי מצוה אינם ניזוקין

וברש"י: "שני חיי שרה" - כולן שוין לטובה. היה קשה לרש"י שלכאורה זה יתור לשון, מדוע התורה חוזרת ואומרת שני חיי שרה? ולכן אומר רש"י: כולם שווים לטובה, אבל שבעים פנים לתורה, ונראה להציע בזה פשוט נוסף. רבי חיים קנייבסקי זצ"ל בספרו 'טעמא דקרא', אומר יסוד גדול בעניין שלוחי מצוה אינם ניזוקין. רש"י (בפסוק ב') מפרש: ונסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק, לפי שעל ידי בשורת העקידה שנזדמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט, פרח נשמתה ממנה ומתה - השטן אמר לה שאברהם הלך לשחוט את יצחק, היא לא שמעה את כל דבריו, ועוד לפני שהיא הספיקה לשמוע שהוא לא נשחט פרח נשמתה.

שואל ר' חיים: הרי שלוחי מצוה אינם ניזוקין, אברהם ויצחק עשו כזאת מצוה עצומה, ואיך יתכן שאברהם איבד את אשתו ויצחק איבד את אמו, הרי הם שלוחי מצוה ואינם ניזוקין? אומר ר' חיים יסוד גדול: מה שכתוב ששלוחי מצוה אינם ניזוקין, הפירוש הוא שהמצוה לא תחדש להם נזק, שהרי יש מושג שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, ועל זה נאמר שסכנה שבאה על ידי מצוה זה לא סיבה שיהיה נזק, אבל מי שנגזר עליו שביום פלוני הוא צריך למות, ובאותה שעה הוא עושה מצוה - הוא שליח מצוה, אדרבה בשבילו זו זכות גדולה, ותיקון גדול ועילוי גדול שמסבבים שהמיתה שממילא נגזרה עליו, תבוא דרך מצוה. וכן מי שנגזר עליו לקבל מכה כלשהיא, זה זכות שזה בא לו על ידי מצוה, וכמו שחז"ל אומרים (מסכת חולין ז'): ניקוף מרצה כדם עולה - אדם שנוקף את אצבעות רגליו ויורד לו דם, זה מכפר כמו דם עולה, וזה דווקא רק אם הוא הולך לדבר מצוה.

שרה אמנו, הגיע זמנה למות בלי קשר לבשורת העקידה, זה היה מניין השנים שנקצבו לה. ודאי שהעקידה לא גרמה לה למות, ואף אילולא העקידה היא היתה מתה מסיבה אחרת, וממילא אדרבה זה זכות בעבורה שהמיתה היתה מסיבת המצוה של העקידה, זה זכות גדולה, וזה לא סותר לכך ששלוחי מצוה אינם ניזוקין.

ועל דרך זו אפשר לומר, שזה הפירוש "שני חיי שרה", שלא תהיה לנו קושיה במה שאמרו שנסמכה מיתת שרה לעקידה לפי שעל ידי בשורת העקידה פרח נשמתה, מה עם שלוחי מצוה אינם ניזוקין? ועל כך התורה אומרת "שני חיי שרה", אלו הם השנים שהוקצבו לה, אלו הם שני חיי שרה, זה מניין השנים שהיא היתה צריכה לחיות, והעקידה לא קירבה את מיתתה!

לפני כמה שנים היתה טרגדיה נוראה באופקים, בליל הושענא רבה סוכה עלתה באש, ונשרפו שם שני ילדים, רבי חיים קנייבסקי זצ"ל הגיע לנחם שם והוא אמר להם את הווארט הזה, והוא הוסיף ואמר: שזה שהם הלכו לישון בסוכה ונשרפו זה לא סותר לכך ששלוחי מצוה אינם ניזוקין, שודאי שהגיע הזמן שלהם למות, וזה זכות גדולה בשבילם שהמיתה באה להם על ידי הסוכה.

אביו של רבי משה פיינשטיין היה מוסר נפשו למצות סוכה, ובזקנותו היה קור גדול בימי סוכות ואביו הקפיד על שינה בסוכה, כתוצאה מזה הוא לקה בדלקת ריאות ונפטר. בהלוויתו אמר רבי משה פיינשטיין, שהפטירה לא באה בעקבות שישן בסוכה אלא נגזר עליו למות, והיות וכל ימיו מסר נפשו על מצות סוכה זיכה אותו ה' שכאשר הגיע זמנו הוא נפטר מתוך מצוה.

בברכת התורה רון ברינה

"לאדם מערכי לב ומה מענה לשון" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוח: סמי בן שמחה: גורגי בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן האור אברהם: רפאל בן תמו אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דוד (רוג'ה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוח בת שמשון הגר בת אהרן והרטה: כחון בת חביבה: אהובה (דייז) בת טובה רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה: ורד בת אידה: חנה בת אביבה ורואבן

להצלת: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר, ועל, מיכל שרה בני פאולה בנימין בן צילה.

זיווג הגון: ג'ימי שמואל בן אסתר: אליעד יעקב בן פאולה: יצחק בן חיה: אליהו בן אילנה רחלי בת זרבה: עדינה בת שמחה: לאה רחל בת איריס: בתיה בת אסתר זרבה בת אטו: נעמה בת אסתר: תמר בת פאולה

לרפואת: הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט עודד בן הגר: גולן בן דינה אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה פאולה בת דינה: גלית בת רות: מרים קרן בת רבקה אילה לאה בת ציפורה: שושנה בת שדרה רחל בת נארה: רות בת לינה: מוריס בת רחל לימור הודיה, ושחרה בנות תורן יפה

לרע של קימא: יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: לאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה הדס הודיה בת פאולה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלמית רחל בת חיה: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ.47209

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים